ธนาคารแห่งประเทศไทย

20 ธันวาคม 2566

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ฝนส.(01) ว. 28/2566 เรื่อง นำส่งแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอนำส่งแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยสาระสำคัญของการปรับปรุงในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามสถานะของลูกหนี้ โดยแบ่งเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่ยังไม่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (pre-emptive DR) และการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Trouble Debt Restructuring: TDR) เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถพิจารณาและจำแนกความเสี่ยงของลูกหนี้ได้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้สถาบันการเงินมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงและการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ได้อย่างเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

เขมวันต์ ศรีสวัสดิ์

(นางสาวเขมวันต์ ศรีสวัสดิ์)
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 5837, 0 2356 7365

แนวนโยบาย
เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

20 ธันวาคม 2566

ธนาคารแห่งประเทศไทย

จัดทำโดย

กลุ่มงานนโยบายสินเชื่อ

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

สายนโยบายสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

โทรศัพท์ 0 2283 5837, 0 2356 7365

e-mail: CP-RPD@bot.or.th

แนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

---

1. เหตุผลในการออกแนวนโยบาย

แต่เดิมมาธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการกำหนดวิธีการเบื้องต้นที่สถาบันการเงินพึงปฏิบัติในการปรับโครงสร้างหนี้ โดยมีสาระสำคัญคือ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินนั้นมีเจตนารมณ์เพื่อมุ่งเน้นการแก้ไขหนี้ ให้สถาบันการเงินมีโอกาสได้รับเงินคืนและหนี้นั้นยังคงสามารถก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อสถาบันการเงินและลูกหนี้เอง อย่างไรก็ดี การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าวต้องไม่เป็นการกระทำเพื่อหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย เช่น หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง โดยส่งเสริมให้สถาบันการเงินกำหนดนโยบาย วิธีการและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตลอดจนวิเคราะห์ และจัดทำเอกสารหลักฐานประกอบอย่างเพียงพอที่สามารถสะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ได้อย่างแท้จริง รวมถึงมีแนวทางการบันทึกบัญชีซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

เนื่องจากคำจำกัดความของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในอดีตไม่ได้จำแนกประเภทการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามระดับความเสี่ยงของลูกหนี้ที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลต่อแนวทางการบริหารความเสี่ยงและการให้ความช่วยเหลือของสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรปรับปรุงคำจำกัดความดังกล่าว โดยกำหนดประเภทการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามสถานะของลูกหนี้ เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถจำแนกและสะท้อนความเสี่ยงของลูกหนี้ได้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งเสริมให้สถาบันการเงินแก้ไขปัญหาหนี้ให้ลูกหนี้แต่ละกลุ่มได้โดยสอดคล้องกับเจตนารมณ์ข้างต้น

2. แนวนโยบายที่ยกเลิก

แนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง แนวนโยบายการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2561

3. ขอบเขตการบังคับใช้

แนวนโยบายฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

4. เนื้อหา

4.1 คำจำกัดความ

“การปรับปรุงโครงสร้างหนี้” (Debt Restructuring: DR) หมายความว่า การที่สถาบันการเงินซึ่งเป็นเจ้าหนี้ผ่อนปรนหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ให้ลูกหนี้ เนื่องจากความเสี่ยงด้านเครดิตของลูกหนี้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งแบ่งเป็น

4.1.1 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่ยังไม่มีการด้อยค่าด้านเครดิต ซึ่งเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในลักษณะเชิงป้องกัน (pre-emptive DR) ตั้งแต่เริ่มมีสัญญาณการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตของลูกหนี้

4.1.2 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต ซึ่งเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (Troubled Debt Restructuring: TDR)

“มาตรฐานการบัญชี” หมายความว่า มาตรฐานการบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ และให้หมายรวมถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ด้วย

4.2 หลักเกณฑ์

4.2.1 วัตถุประสงค์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินเป็นการดำเนินการแก้ไขหนี้เพื่อให้สถาบันการเงินมีโอกาสได้รับชำระหนี้คืนสูงสุด หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินกิจการต่อไปทั้งของลูกหนี้และสถาบันการเงิน โดยเฉพาะลูกหนี้ของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาการชำระหนี้เนื่องจากผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ แต่ยังมีแนวโน้มที่จะดำเนินธุรกิจต่อไปได้

ทั้งนี้ สถาบันการเงินจะต้องระมัดระวังมิให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้มีลักษณะเป็นการหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย เช่น หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

4.2.2 การกำหนดนโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

สถาบันการเงินจะต้องดำเนินการ ดังนี้

(1) นโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินจะต้องกำหนดไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน โดยผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินจะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและมาตรการดังกล่าว ซึ่งนโยบายและมาตรการดังกล่าวจะต้องครอบคลุมแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ทั้งกระบวนการ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ แนวทางในการวิเคราะห์และคัดเลือกลูกหนี้ การติดตามดูแล การรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และนโยบายทางด้านบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(2) สถาบันการเงินจะต้องกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การอนุมัติ การรายงาน และการติดตามดูแลที่ชัดเจน รวมทั้งกำหนดแผนการปฏิบัติงาน (Action Plan) ในขั้นตอนต่าง ๆ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

(3) สถาบันการเงินต้องทบทวนนโยบาย มาตรการ และระเบียบวิธีปฏิบัติดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง และจัดเก็บนโยบาย มาตรการ และระเบียบวิธีปฏิบัติดังกล่าว พร้อมกับเอกสารหลักฐานที่นำมาใช้ประกอบการพิจารณาทบทวนนโยบาย มาตรการ และระเบียบวิธีปฏิบัติดังกล่าวไว้ที่สถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินสามารถจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

(4) สถาบันการเงินจะต้องจัดตั้งหน่วยงานหรือกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่เป็นอิสระจากเจ้าหน้าที่สินเชื่อที่ดูแลลูกหนี้รายนั้น เพื่อทำหน้าที่ปฏิบัติงานตามกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามระเบียบวิธีปฏิบัติที่กำหนดในข้อ (3) หรืออาจให้สถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สามที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นผู้ทำหน้าที่นั้นก็ได้ ยกเว้นในกรณีที่สถาบันการเงินมีบุคลากรจำกัด อนุโลมให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อทำหน้าที่ตามกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ แต่ต้องทำตามระเบียบวิธีปฏิบัติที่กำหนดไว้ในข้อ (3) โดยเคร่งครัด

(5) การปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง สถาบันการเงินจะต้องกำหนดให้สถาบันการเงินอื่น หรือบุคคลที่สามซึ่งไม่มีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องใด ๆ กับสถาบันการเงินและลูกหนี้ เป็นผู้ทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ฐานะและความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ ตลอดจนกระแสเงินสดของลูกหนี้ ทั้งนี้ สถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สามจะต้องเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะ ซึ่งประกอบธุรกิจเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเงินหรือการดำเนินงาน หรือเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน หรือธุรกิจการให้คำปรึกษาทางการเงินหรือเป็นบริษัทที่ปรึกษาทางการเงินที่มีชื่อเสียง มีความชำนาญ มีประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ

ในกรณีสถาบันการเงินเข้าไปมีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องเนื่องจากการเข้าไปแก้ไขปัญหาหนี้ของลูกหนี้นั้น ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังจากที่หลักเกณฑ์นี้มีผลบังคับใช้ หรือในกรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินนั้นถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทบริหารสินทรัพย์นั้น สถาบันการเงินไม่ต้องกำหนดให้มีสถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สาม เป็นผู้ทำหน้าที่วิเคราะห์ฐานะและความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ตลอดจนกระแสเงินสดของลูกหนี้ก็ได้

ทั้งนี้ ความหมายของผู้ถือหุ้นรายใหญ่และกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามมาตรา 4 และมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551

4.2.3 ขั้นตอนการปฏิบัติงานและการจัดทำเอกสารประกอบ

ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) ขั้นตอนการวิเคราะห์และการจัดทำเอกสารเมื่อมีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินควรมีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ลูกหนี้และเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ดังนี้

(1.1) สาเหตุที่หนี้มีปัญหาและเหตุผลที่มีการจ่ายชำระดอกเบี้ยและ/หรือต้นเงินล่าช้ากว่ากำหนด

(1.2) ความรุนแรงของปัญหา และความเสี่ยงทางด้านการเงินของลูกหนี้ โดยพิจารณาจากข้อมูลแสดงฐานะและผลการดำเนินงาน และประมาณการทางการเงิน รวมทั้งการประเมินสถานการณ์ทางการตลาด ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่จำเป็น และเกี่ยวข้องกับฐานะและการดำเนินงานของลูกหนี้

(1.3) การคาดการณ์เกี่ยวกับการรับชำระหนี้คืนเต็มจำนวนทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยในกรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และกรณีที่ไม่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(1.4) การประเมินคุณภาพการบริหารของลูกหนี้ โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพขององค์กร ในกรณีที่จำเป็นอาจต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ เช่น การเปลี่ยนโครงสร้างผู้ถือหุ้น กรรมการ ผู้บริหาร การจัดระบบการบริหารใหม่

(1.5) ความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(1.6) การประเมินมูลค่าหลักประกัน (ถ้ามี) ตามที่กำหนดในแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการประเมินมูลค่าหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อมาจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน

(1.7) แนวคิดหรือสมมติฐานเกี่ยวกับการประมาณการกระแสเงินสด ซึ่งควรตั้งอยู่บนความสมเหตุสมผลและความเป็นไปได้

ทั้งนี้ ในการประมาณการกระแสเงินสดข้างต้น ไม่ให้สถาบันการเงินนำกระแสเงินสดที่ยังไม่มีความแน่นอนว่าจะได้รับ ได้แก่ เงินต้นหรือสิทธิในการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย

หากกิจการของลูกหนี้ฟื้นตัวขึ้น หรือสิทธิในการแปลงสภาพของหุ้นกู้แปลงสภาพ มารวมในการคำนวณประมาณการกระแสเงินสดที่สถาบันการเงินคาดว่าจะได้รับตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด

(1.8) การพิจารณา ข้อสรุป และการอนุมัติเกี่ยวกับเงื่อนไขผ่อนปรนที่ควรให้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ย การลดต้นเงิน การลดดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ค้างชำระและการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ทั้งนี้ เงื่อนไขดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับอายุโครงการของลูกหนี้ (Economic Life) หรือระยะเวลาการให้บริการของโครงการลูกหนี้ รวมทั้งสอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และช่วยทำให้ฐานะการเงินของลูกหนี้ดีขึ้นจนมีความสามารถจ่ายชำระหนี้คืนภายใต้เงื่อนไขที่มีการปรับปรุงใหม่ได้ตลอดไป

(1.9) การจัดทำตารางแสดงการชำระหนี้คืนหลังการปรับปรุงเงื่อนไขการชำระหนี้ที่สอดคล้องกับความสามารถชำระหนี้ของลูกหนี้

(1.10) รายละเอียดเงื่อนไขทางการเงินต่าง ๆ เช่น การห้ามจ่ายเงินปันผล การลดทุน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นเดิมรับภาระในส่วนนี้ก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การให้เพิ่มทุน การสงวนสิทธิสำหรับการปรับอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นตามความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ของลูกหนี้

(1.11) การจัดทำเอกสารหลักฐานและสัญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ครบถ้วนและมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

(1.12) กรณีมีการให้กู้ยืมเงินเพิ่มเติมภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินจะต้องระบุวัตถุประสงค์ของการใช้เม็ดเงินใหม่อย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องไม่ใช่การนำเม็ดเงินใหม่ที่สถาบันการเงินให้กู้เพิ่มมาใช้เพื่อชำระหนี้เดิม

(2) ขั้นตอนการติดตามผลหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินจะต้องจัดให้มีระบบการติดตามลูกหนี้ภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้อย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษ เพื่อให้แน่ใจได้ว่าลูกหนี้จะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาใหม่ได้ เช่น

(2.1) กำหนดให้มีการจัดทำรายงานความคืบหน้าเสนอผู้บริหาร โดยรายงานนี้จะต้องแสดงถึงพัฒนาการล่าสุด แผนการปฏิบัติงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และแนวโน้มที่จะได้รับชำระหนี้คืนในที่สุด

(2.2) กำหนดให้ลูกหนี้จัดส่งข้อมูลแสดงฐานะและผลการดำเนินงาน รวมทั้งกำหนดให้ลูกหนี้ต้องรายงานผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินต่าง ๆ เช่น การห้ามจ่ายเงินปันผล การลดทุน การเพิ่มทุน

(2.3) กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ที่ไม่สามารถจ่ายชำระหนี้ตามสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

4.2.4 วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(1) สถาบันการเงินจะต้องมีวิธีปฏิบัติทางบัญชีในส่วนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ สถาบันการเงินไม่สามารถบันทึกสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมาเพื่อชำระหนี้ด้วยจำนวนที่สูงกว่าราคาตามบัญชีของหนี้รวมดอกเบี้ยค้างรับที่สถาบันการเงินมีสิทธิได้รับตามกฎหมาย

(2) เมื่อได้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว ให้สถาบันการเงินจัดชั้นและกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้รายนั้น ๆ ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

(3) สถาบันการเงินจะต้องประเมินคุณภาพหนี้ของลูกหนี้อย่างน้อยปีละครั้งหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และหากสถาบันการเงินพบว่า มีปัจจัยที่อาจทำให้ลูกหนี้มีความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหรือมีการด้อยค่าด้านเครดิต ให้สถาบันการเงินประเมินมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้ใหม่ หรือกันเงินสำรอง หรือตัดออกจากบัญชี ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม การปรับปรุงนี้ต้องไม่ทำให้ราคาตามบัญชีที่บันทึกไว้เดิมหรือเงินลงทุนในลูกหนี้ (จำนวนที่สถาบันการเงินจ่ายเพื่อให้ได้ลูกหนี้มาครอง กรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ลูกหนี้ที่ซื้อมา) เพิ่มสูงขึ้น

4.2.5 การสั่งการของผู้ตรวจการสถาบันการเงิน

ในกรณีที่ผู้ตรวจการสถาบันการเงินเห็นว่า การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายใด อาจมีเจตนาเพื่อชะลอปัญหาการจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง หรือหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลอื่นของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมทั้งมิได้มีการจัดทำเอกสารและการวิเคราะห์ฐานะและความสามารถในการชำระหนี้อย่างถูกต้อง หรือเป็นที่เล็งเห็นได้โดยชัดเจนว่าลูกหนี้จะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ หรือมีการดำเนินการใด ๆ ที่ไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ผู้ตรวจการสถาบันการเงินอาจพิจารณาสั่งการให้สถาบันการเงินเปลี่ยนสถานะการจัดชั้นของลูกหนี้รายนั้น และกันเงินสำรองเพิ่มเติมได้

4.2.6 การจัดทำและการจัดเก็บเอกสารหลักฐาน

ให้สถาบันการเงินจัดทำและจัดเก็บเอกสารหลักฐานที่นำมาใช้ประกอบ การพิจารณา วิเคราะห์ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตลอดจนติดตามผลหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องไว้ที่สถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินสามารถจัดทำและจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

5. วันเริ่มต้นบังคับใช้

แนวนโยบายฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 เป็นต้นไป

คำถาม - คำตอบแนบท้ายแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1. คำจำกัดความและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
1.1	ขอให้ยกตัวอย่างลักษณะการผ่อนปรนหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ที่ถือเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวนโยบายฉบับนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการถือปฏิบัติ (เพิ่มเติมวันที่ 23 มกราคม 2567)	การพิจารณาผ่อนปรนหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ให้ลูกหนี้ เนื่องจากความเสี่ยงด้านเครดิตของลูกหนี้เพิ่มขึ้น ถือว่าเข้าลักษณะเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวนโยบายฉบับนี้ ไม่ว่าจะมีส่วนสูญเสียจากการดำเนินการดังกล่าวหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ การผ่อนปรนหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ข้างต้นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้และประมาณการกระแสเงินสดของลูกหนี้ในอนาคตด้วย และการปรับเงื่อนไขตามสัญญา (เช่น การลดอัตราดอกเบี้ย การลดต้นเงิน การลดดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ค้างชำระ และการขยายระยะเวลาการชำระหนี้) จะต้องสอดคล้องกับอายุโครงการของลูกหนี้ หรือระยะเวลาการให้บริการของโครงการลูกหนี้ด้วย
1.2	กรณีสถาบันการเงินมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกหนี้ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยตามภาวะตลาดหรือสถานะลูกหนี้ โดยไม่ได้เกิดจากความเสี่ยงด้านเครดิตของลูกหนี้เพิ่มขึ้น ถือว่าเข้าลักษณะเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวนโยบายฉบับนี้ หรือไม่ (เพิ่มเติมวันที่ 23 มกราคม 2567)	การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกหนี้ตามที่กล่าว ไม่เข้าลักษณะเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวนโยบายฉบับนี้ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวมิได้เกิดจากการที่ลูกหนี้มีความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้น ตามแนวทางคำถามคำตอบแนบท้ายมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
2. การติดตามผลการชำระหนี้		
2.1	**การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในกรณีใดที่สถาบันการเงินต้องมีการติดตามผลภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้** **(เพิ่มเติมวันที่ 23 มกราคม 2567)**	**สถาบันการเงินต้องจัดให้มีระบบติดตามลูกหนี้ภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ทั้งกรณี pre-emptive DR และ TDR อย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษ เพื่อให้แน่ใจว่าลูกหนี้จะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาใหม่ได้ เช่น การกำหนดให้ลูกหนี้จัดส่งข้อมูลแสดงฐานะและผลการดำเนินงาน การกำหนดวิธีการแก้ปัญหากรณีลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญาใหม่ และการจัดทำรายงานความคืบหน้าเสนอผู้บริหาร รวมถึงต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น การติดตามการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามเงื่อนไขใหม่ ตามข้อกำหนดในหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน**
3. การรายงานการปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
3.1	สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจจะต้องส่งข้อมูลวันที่ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้กับบริษัทข้อมูลเครดิตอย่างไร ภายหลังมาตรการช่วยเหลือตามหนังสือที่ ธปท.ฝนส. ว. 802/2564 เรื่อง แนวทางการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (มาตรการแก้หนี้อย่างยั่งยืน) ลงวันที่ 3 กันยายน 2564 สิ้นสุดลงในวันที่ 31 ธันวาคม 2566 (เพิ่มเติมวันที่ 24 พฤศจิกายน 2566)	เมื่อมาตรการช่วยเหลือตามหนังสือฉบับดังกล่าวสิ้นสุดลง ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นสมาชิกของบริษัทข้อมูลเครดิตรายงานวันที่ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ NPL ให้กับบริษัทข้อมูลเครดิต ตามแนวทางเดิมที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตประกาศกำหนด ไปจนกว่าคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตจะมีการประกาศแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป